

Til
Høringsinstansene

Deres ref:
Vår ref: 2021/259143
Dato: 19.01.2022
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

HØRING - ENDRINGER I TSE-FORSKRIFTEN

Hovedinnhold i forskriftsutkastet

- Krav til genotyping av geiter som får påvist TSE.
- Bortfall av krav om oppfølgende testing av flokker med atypisk skrapesjuka.
- Spesifikke krav ved import av storfe- og småfeprodukter fra tredjeland.
- Unntak fra vilkår ved import av småfe fra Storbritannia til Nord-Irland

Bakgrunn

På vegne av Landbruks- og matdepartementet sender Mattilsynet forslag til endringer i forskrift 30. mars 2004 nr. 595 om forebygging av, kontroll med og utryddelse av overførbare spongiforme encefalopater (TSE-forskriften) på høring.

TSE-forskriften gjennomfører forordning (EU) nr. 999/2001 (TSE-forordningen). Endringene i forskriften som foreslås i denne høringen gjøres for å gjennomføre to endringsforordninger til TSE-forordningen, forordning (EU) 2021/1176 og sante 2021/11088rev2 (utkast til endringsforordning).

Forordning (EU) 2021/1176 vedtatt i EU og sante 2021/11088rev2 er i ferd med å bli vedtatt i EU. Både endringsforordningen og utkastet til endringsforordning er under vurdering i EØS-statene. Høringen av gjennomføringen av disse gir svært begrensede muligheter for innspill og gjennomføres derfor hovedsakelig av informasjonshensyn.

Forordning (EU) 2021/1176 vedtatt i EU og sante 2021/11088rev2 ligger vedlagt i henholdsvis dansk og engelsk versjon da norske oversettelser ikke foreligger ennå.

Innhold i forskriftsutkastet

Endringene i TSE-forskriften innebærer at de to nevnte endringsrettsaktene legges til i EØS-hjemmelfeltet og i § 2 under oversikten over endringsrettsakter til forordning (EU) nr. 999/2001. Hva de konkrete endringene i forordningen innebærer er beskrevet i påfølgende avsnitt.

www.mattilsynet.no

Mattilsynet
Hovedkontoret

Saksbehandler: Fredrik W. Andersen
Tlf: 22 77 81 41
Besøksadresse:
E-post: postmottak@mattilsynet.no

Postadresse:
Felles postmottak, Postboks 383
2381 Brumunddal

Forordning (EU) 2021/1176

Det innføres krav om genotyping av geiter som får påvist TSE, denne endringen ble uteglemt i forbindelse med fastsettelsen av forordning (EU) 2020/772. Videre fjernes alternative metoder for å aldersbestemme småfe i forbindelse med fjerning av SRM. Bakgrunnen er at det kun er UK som har benyttet metoden.

En annen endring innebærer at kravet om økt overvåking i to år av småflokker hvor atypisk skrapesjuka er påvist fjernes. Data om antall prøver medlemslandene har samlet inn i løpet av syvårsperioden som kravet har vært gjeldende, er samlet inn og vurdert av EFSA.

Videre innføres det spesifikke krav ved import av storfe- og småfeprodukter fra tredjeland med kontrollerbar BSE-risiko, og hvor dyret har opprinnelse fra tredjeland med ubestemt BSE-risiko. Kravene er tilsvarende de som stilles for tredjeland med ubestemt eller neglisjerbar risiko, og har blitt uteglemt i bestemmelsene for gruppen av tredjeland med kontrollerbar risiko.

Sante 2021/11088rev2

Det legges til et unntak fra importvilkårene ved import av sau og geit fra Storbritannia til Nord-Irland.

Bakgrunnen er at Nord-Irland har fått en særstilling iht. Avtalen om Storbritannias uttreden av EU (Brexit withdrawal agreement). Dette medfører at forflytning av blant annet sau og geit fra Storbritannia til Nord Irland regnes som en tredjelandsimport. Det viser seg at det er et stort behov for å flytte sau av rasen "Scottish Blackface" for avl fra Storbritannia til Nord Irland. utfordringer har oppstått i og med at mange besetninger det skal importeres fra ikke oppfyller kravene.

Unntaket består i at det tillates å flytte sau og geit fra Storbritannia til Nord-Irland uten at dyrene kommer fra en besetning med neglisjerbar risiko for klassisk skrapesjuka, eller for sau, ha prion protein genotype ARR/ARR som tilsier resistens mot klassisk skrapesjuka. Vilråene for unntaket er at besetningen ikke har vært omfattet av forflytningsrestriksjoner grunnet tilfeller av BSE eller klassisk skrapesjuka de siste 3 årene, samt at det er søkt om at besetningen tas med i programmet for anerkjennelse av kontrollert risiko for klassisk skrapesjuka før 1. januar 2022.

Tilgrensende regelverk/forvaltningsområder

TSE-forskriften grenser til regelverk på flere ulike områder. TSE-forordning griper inn i regelverket som gjelder blant annet for hygiene, fôr, bekjempelse, samt handel med storfe og småfe.

Oppbygning av forskriften

Forslaget gjennomfører to forordninger. Forordningsformen velges av EU i tilfeller hvor man har behov for at regelverket skal gjelde likelydende i hele EU, og hele EØS-området. Forordningene gjelder direkte i alle EUs medlemsland, men må gjøres til del av norsk rettsorden. På grunn av behovet for likelydende regelverk stiller EØS-avtalen strenge krav til gjennomføringen, nemlig at forordningen "som sådan gjøres til en del av avtalepartenes interne rettsorden", jf. EØS-avtalen art. 7. I Norge er "henvisningsteknikken" valgt for å ivareta dette kravet, se forskriftsforslaget § 2. Dette innebærer at den forskriftsteksten som vedtas, fastsetter at vedkommende forordning gjelder som forskrift i Norge, med de tilpasninger som følger av vedlegg I kapittel I, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Denne metoden innebærer at rettigheter og plikter ikke kan leses direkte ut av forskriften. Brukere må gå til selve forordningsteksten for å finne dem. For å lette tilgjengeligheten, er forordningsteksten lagt ved høringen her. I forbindelse med kunngjøring av forskriften, vil Mattilsynet sørge for at forordningsteksten også blir å finne i tilknytning til forskriften.

Konsekvensutredning

Forskriftsendringen vurderes å få minimale konsekvenser for næringen og myndighetene.

Krav om genotyping av geiter som får påvist TSE vil føre til en ny administrativ og økonomisk byrde ved påvisning av sykdommen hos geit. Denne vil allikevel ikke være av liten størrelsesorden. Alternative metoder for aldersbestemmelse av småfe ved fjerning av SRM har ikke vært benyttet i Norge.

Bortfall av oppfølgende testing i flokker med atypisk skrapesjuka blir en liten lettelse for de det angår. Import av storfe- og småfeprodukter fra tredjeland med kontrollerbar BSE risiko hvor dyret har opprinnelse i tredjeland med ubestemt BSE-risiko til Norge er minimal. De spesifikke kravene som innføres ved slike importere vil derfor ha svært liten betydning for Norge.

Unntakene som gis ved import av småfe fra Storbritannia til Nord-Irland vil ikke berøre Norge.

Hørings svar

Hørings svar sendes inn via lenke på Mattilsynets nettside: [Endring av TSE-forskriften – justering av prøvetakingskrav og importkrav](#).

Alle hørings svar vil bli offentliggjort på samme nettside.

Høringsfrist: **3. mars 2022**

Med hilsen

Julie Enebo Grimstad
Fungerende seksjonssjef dyrehelse

Vedlegg:

- Utkast til endringsforskrift
- Forordning (EU) 2021/1176 (dansk)
- Sante 2021/11088rev2 (engelsk)